

Fylkesmann Prytz i 1941:

Vrangforestilling at NS ideologien er kopi av nasjonalsosialismen

“For meg står Quisling som det tyvende århundres Leonardo da Vinci”

“Folk og Land” har igjen funnet frem et brev som vil interessere mange av våre lesere. Det er skrevet av Frederik Prytz da han var Fylkesmann i Sør-Trøndelag. Brevet er datert 28.01.41 og skrevet til fylkesfører Sigurd Fredriksen i Tromsø:

Takk for Deres elskverdige brev av 10. januar d.å.

Jeg er ganske enig i det som De er inne på, og som arkitekt Eugen Nielsen også har nevnt i sitt brev av 28. desember i fjor, at vi bør søke å rette på den vrangforestilling, at Nasjonal Samling's ideologi er en kopi av nasjonalsosialisme og fascisme. Forholdet er det, at Vidkun Quisling har syslet med de begreper som nu danner grunnlaget for Nasjonal Samlings ideologi,

helt siden sin tidligste ungdom.

Jeg traff ham først i 1918 da jeg tjenestegjorde som handelsråd ved den norske legasjon i Petrograd. Quisling var den gang militærat-taché ved legasjonen. Vi leiet sammen en liten leilighet, og der tilbrakte vi to våre kvelder gjennom flere måneder, - foruten at vi samarbeidet ved legasjonen fra morgentil kveld.

Det var under de ekstraordinære forhold som hersket i Russland i begynnelsen av bolsjevikerevolusjonen, at jeg lærte å kjenne, - og vel også å forstå - den mest egenartede og interessante personlighet jeg har truffet i mitt liv.

Jeg hadde den gang selv ganske store ideer om mine egne kunnskaper, og en betydelig tillit til mitt eget

skjønn. Foruten de militære, utenrikspolitiske og kommersielle kunnskaper og erfaringer som jeg hadde ervervet meg, hadde jeg også gjennom mange år anvendt tid på å studere historie og sosialøkonomi. Men under samværet med Vidkun Quisling ble jeg skolegutt igjen. På alle de områder hvor jeg mente jeg kunne noe, var hans kunnskaper og hans innsikt så betydelig, at jeg fikk følelsen av at det lille jeg visste, var for ingenting å regne.

Det ble meg dessuten mer og mer klart at Vidkun Quisling også i en fantastisk grad behersket en hel rekke fag uten om de områder hvor jeg også i noen grad var orientert. Alle hans militære samtidige og en hel del andre militære kolleger

kjenner således til at han er en fremragende matematiker, astronom, fysiker og kjemiker. Mindre kjent er det kanskje at han har nedlagt et veldig arbeide på studiet av filosofi. Allerede i 1918 hadde han ferdigskrevet utkastet til et filosofisk verk om “Universismen”, som han siden den gang den hele tid har fortsatt å arbeide med nå i over tyve år, men som unnu ikke er utkommet. Geografisk vitenskap har han studert siden sin ungdom, og jeg er ikke bange for å si at jeg antar han er vår tids største geografiske vitenskapsmann.

Der finnes i det hele tatt ikke det område av vitenskap eller av kunst hvor Vidkun Quisling ikke sitter inne med meget betydelige kunnskaper og med fremragende innsikt. Han er en

Polyhistor av sjeldent format, en av de få som dukker opp i historien, nu og da, med store mellomrom, og som evner å tilegne seg hele sin egen tidsepokes kunnskaper og innsikt. For meg står han som det tyvende århundredes Leonardo da Vinci.

Året 1918 var bolsjevikerevolusjonens redselsperiode fremfor noen annen. Under Kerenskijperioden i 1917 var alle bånd blitt løsnet. Henimot 2 millioner soldater hadde forlatt grensene og drog omkring med sine våpen og sin ammunisjon på landsbygden i Russland og herjet og regjerte, - uten orden og uten disiplin. Gendarmeriet og politiet var oppløst, og en hel del av tjenestemennene i disse etater var slått i hjel. Alle arrester-

Forts. side 2 ➡

Krigsbarnas søksmål mot staten ble avvist av retten men begrunnelsen har lite med sannheten å gjøre

Krigsbarnas søksmål mot noenlunde sunt vett på Stortinget, så ville jeg gjerne avvist av retten.

Begrunnelse: Saken var foreldet.

Mange, også utenfor vår krets, ble sjokkerte over utfallet og hadde flere spørsmål å stille.

Blant disse var Terje Hammerstrøm som i “VG” den 29. november skriver:

“Om det finnes noen med

Akkurat som med våre

noenlunde sunt vett på Stortinget, så ville jeg gjerne hatt et vettugt svar på hva som er forskjellen på at jødene sak ikke er foreldet, men krigsbarnas!

Jeg har fornemmelse av at det her står sterke organisasjoner bak som har presset frem erstatning til jødene, mens de ressursvake ikke har hatt denne muligheten.

krigsseilere, som først de siste årene har fått oppreisning (når de fleste er døde).

Nei, her bør norske politikere, helt fra “landsfader” Gerhardsen, skamme seg!

Jeg håper “Løvebakken” kan spa opp en ansvarlig politiker som kan svare!”

Dessverre finnes det ingen på “Løvebakken” som vil svare Terje Hammerstrøm,.

Selv Carl Ivar har i de siste år mistet munn og mæle og tør ikke stå frem å fortelle sakens virkelige sammenheng.

I stedet vil vi gjøre det. Sannheten er at norske

myndigheter etter okkupasjonen mottok en større økonomisk erstatning fra Tyskland som skulle komme våre krigsbarn til gode. Beløpet som ble utbetalt i to avdrag forsvant rett i statskassa og siden ble det stille om saken.

I følge Sosialdepartementet fikk om lag 9000 norske krigsfanger sine erstatninger, mens krigsbarna ble snytt for sin del av avtalen som ble inngått med Forbundsrepublikken Tyskland. Så tidlig som i nr. 4. - 1989 ga Folk og Land en utførlig redegjørelse for dette underslag av

den norske stat.

Hva byretten kom til etter saksbehandlingen:

Krigsbarna får ikke føre sin erstatnings sak mot staten for retten.

Saken bør overlates til historikerne og politikerne, mener Oslo byrett. Byretten mener krigsbarnas økonomiske krav mot staten er foreldet. Staten har også fått medhold i at krigsbarnas krav om dom for at menneskerettighetene er brutt skal avvises.

Krigsbarna påkjerte byrettens avslag til lagmannsrett.